

Metsäluonnon uhanalaisuus ja metsälain muutokset

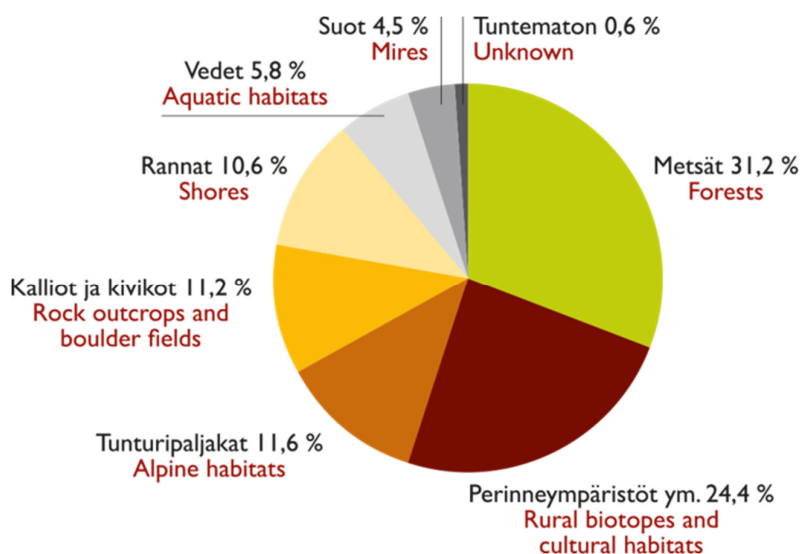
Metsätieteen päivät

20.11.2019

Aino Juslén¹, Aleksi Lehikoinen¹, Timo Kuuluvainen², Juha Pykälä³, Raimo Virkkala³ &
Panu Halme⁴

¹Luonnontieteellinen keskusmuseo, Helsingin yliopisto; ²Metsätieteiden osasto, Helsingin
yliopisto; ³Biodiversiteettikeskus, Suomen ympäristökeskus; ⁴Bio- ja ympäristötieteiden
laitos, Jyväskylän yliopisto

Metsälajien uhanalaisuus

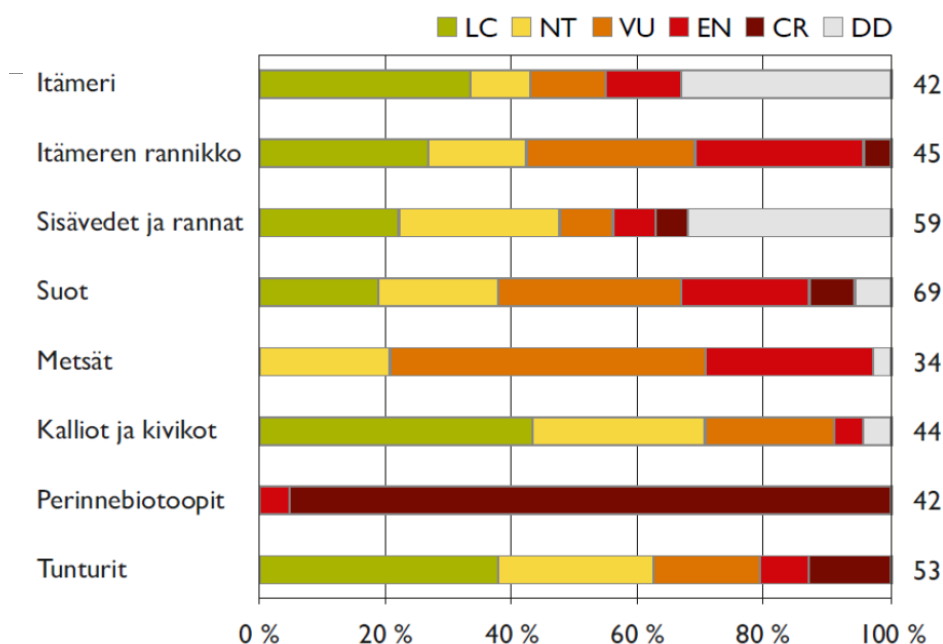

Metsälajien uhanalaisuus

- Metsien uhanalaisista lajeista lehdoissa elää 45,3 %
- Vanhoissa metsissä 34,2 %
- Harjumetsissä 9 %
- Metsät tärkeitä Punaisen listan lajeista etenkin pistiäisille, sienille, kovakuoriaisille ja jäkälille

Metsäluontotyyppien uhanalaisuus

Metsäluontotyyppien uhanalaisuus

Uhanalaisia on:

- 77 % lehtoluontotyypeistä
- 86 % kangasmetsätyypeistä
- 50 % metsien erikoistyypeistä (esim. harjumetsien valorinteet, sisämaan tulvametsät)

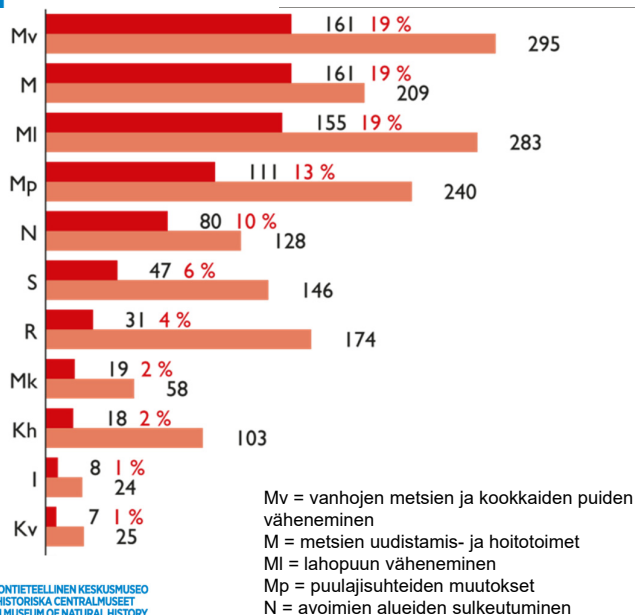

Metsälain vaikutus

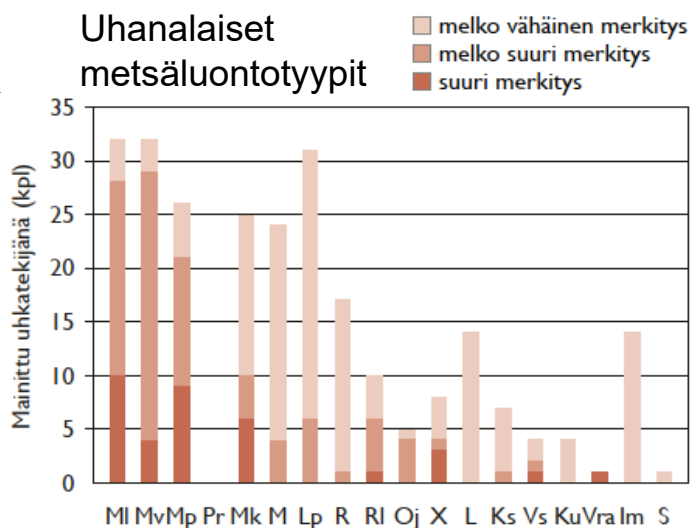
- Vuonna 2014 muuttunut metsälaki ei ole ehtinyt merkittävästi vaikuttaa uhanalaisuusarviointien tuloksiin
- Lajien uhanalaisuusarvioinnissa käytetyt aineistot ulottuvat vuoteen 2017
- Esimerkiksi kangasmetsäluontotyyppien pinta-alat on laskettu vuosina 2009-2013 mitatuista valtakunnan metsien 11. inventoinnin aineistoista
- Lajien ja luontotyyppien tunnettujen **uhkatekijöiden** perusteella voidaan arvioida tulevia vaikutuksia

Uhkatekijät

Uhanalaiset metsälajit

Uhanalaiset metsäluontotyypit

MI = Kuolleen puun väheneminen
Mv = Vanhojen metsien ja vanhojen puuyksilöiden väheneminen
Mp = Puulajisuhteiden muutokset
Pr = Pellonraivaus
Mk = Kuloalueiden ja muiden luontaisen sukkession alkuvaiheiden väheneminen
www.luomus.fi

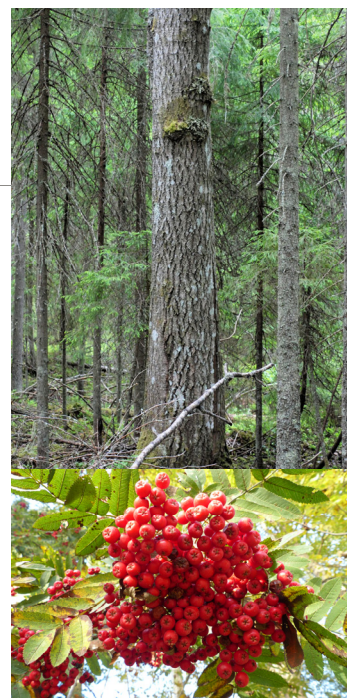
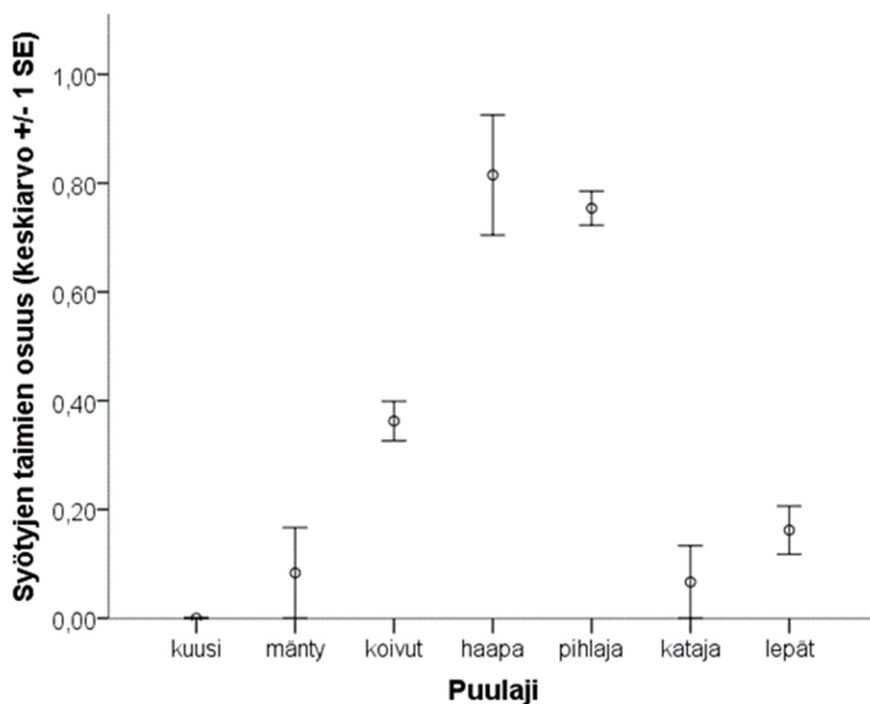

Eri-ikäisrakenteisen kasvatuksen salliminen

Cīrule, D., Krama, T., Krams, R., Elferts, D., Kaasik, A., Rantala, M. J., Mierauskas, P., Luoto, S. & Krams, I. A. 2017: Habitat quality affects stress responses and survival in a bird wintering under extremely low ambient temperatures. — Die Naturwissenschaften. 104:99.

Korpimäki, E. & Hakkarainen, H. 2014: The boreal owl. Ecology, behavior and conservation of a forest-dwelling predator. — Cambridge University Press, New York. 359s.

Esko Paananen 2018: Hirven (*Alces alces*) vaikutus puuston uusiutumiseen eri-ikäisrakenteisessa metsässä. Jyväskylän yliopisto, pro gradu

Uudistamiskypsyysraja

Tiedossa olevien uudistushakkuiden puuston keskimääräinen ikä yksityismetsissä oli

2009-2013: 89,3 vuotta

Nuorimman 10 % keski-ikä 52,9 vuotta

2014-2018: 86,4 vuotta

Nuorimman 10 % keski-ikä 51,1 vuotta

Aineisto? Mitä tarkastelutapoja kannattaa käyttää?

Erityisen tärkeät elinympäristöt

- Lähteiden, purojen, norojen ja pienten lampien välittömät lähiympäristöt
- Ruoho- ja heinäkorvet, saniaiskorvet, lehtokorvet ja Lapin läänin eteläpuolella letot
- Rehevät lehtolaikut
- Pienet kangasmetsäsaarekkeet ojittamattomilla soilla
- Rotkot ja kurut
- Jyrkänteet ja niiden välittömät alusmetsät
- Karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat hietikot, kalliot, kivikot, louhikot, vähäpuustoiset suot ja rantaluhdat

Lisäykset

- yhtenäiset metsäkortekorvet, joilla erirakenteinen puusto
- yhtenäiset muurainkorvet, joilla erirakenteinen puusto
- vähäpuustoiset letot Lapin läänissä
- luhdet voivat olla muitakin kuin karukkokankaita vähätuottoisempia rantaluhtia
- metsälakijyrkänteillä ja niiden välittömissä alusmetsissä ei toteuteta puiden korjuuta

Pienialaisuusvaatimus

- Uudessa metsälaissa erityisen tärkeiden kohteiden tulee yksiselitteisesti olla pienialaisia tai metsätaloudellisesti vähämerkityksellisiä
- Pienialaisuuden tulkintaohje: 2 hehtaaria

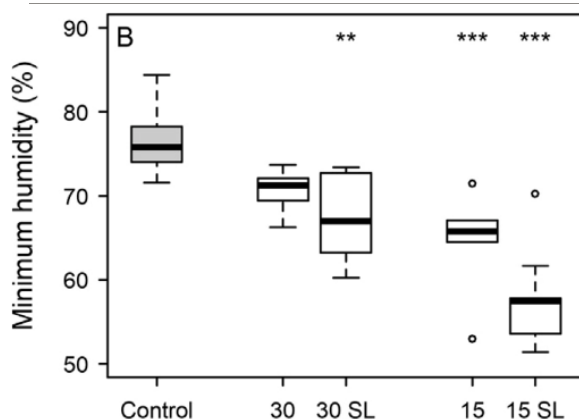

Ostavastuusosuuden pienentyminen

4000 € → 3000 €

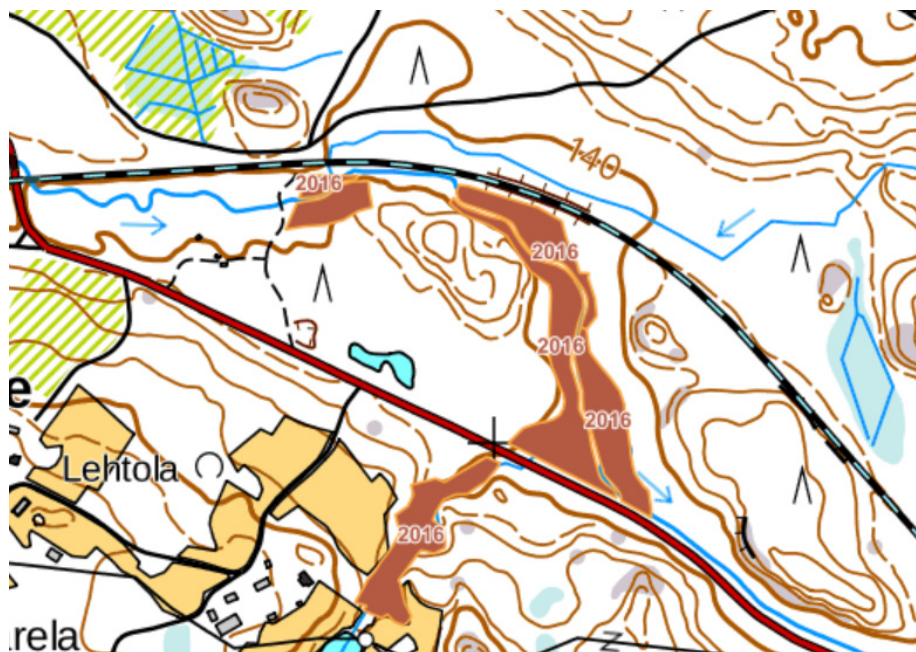

Poimintahakkuiden salliminen erityisen arvokkaissa elinympäristöissä

Oldén, A., Peura, M., Saine, S., Kotiaho, J. S., & Halme, P. (2019). The effect of buffer strip width and selective logging on riparian forest microclimate. *Forest Ecology and Management*, 453, 117623.

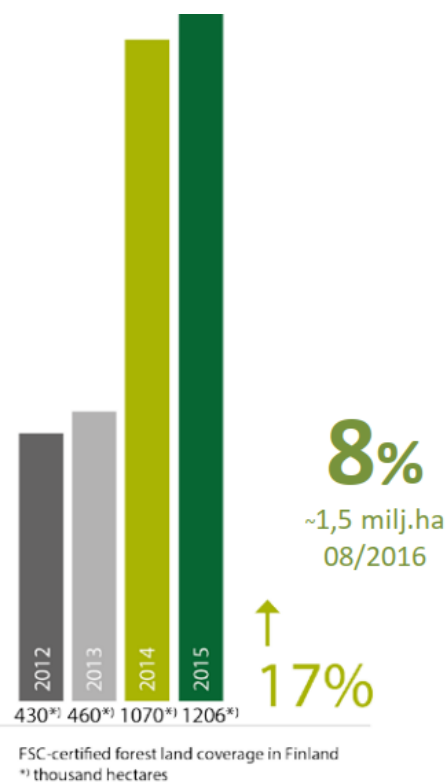
Ympäristötuki

Sertifikaatit

- Sertifikaattien kriteerit vahva ohjauskeino
- Eivät kuitenkaan pysyviä
- FSC:n suojavaatimus kunnianhimoaan vastaava metsälain kanssa
- PEFC:n säästöpuumäärät eivät riittäviä monien uhanalaisten lajien kannalta

Kuuluvainen, T., Lindberg, H., Vanha-Majamaa, I., Keto-Tokoi, P. & Punttila, P. 2019: Low-level retention forestry, certification and biodiversity: case Finland. — Ecological Processes, in press.

Kiitos

Mikko Korhonen Suomen metsäkeskus
Jarkko Partanen Suomen metsäkeskus
Niko Leikola Suomen ympäristökeskus

Kuvista:

Panu Halme
Andy Jones
Johanna Kolehmainen
Petteri Lehikoinen
Pekka Malinen
Juha Pykälä
Jouko Rikkinen
Henry Väre

